

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/3622,Projekt-muzyczno-filmowy-3989-Zrozumiec-Polske.html>
13.03.2026, 11:59

Projekt muzyczno-filmowy „39/89 Zrozumieć Polskę”

01.09.2009

Patronem projektu jest Instytut Pamięci Narodowej i Europejskie Centrum Solidarności

Wrocławski artysta Łukasz L.U.C Rostkowski udowadnia, że okrągła rocznica wybuchu II Wojny Światowej i zwycięstwa nad komunizmem może stanowić przedmiot nie tylko okolicznościowych przemówień, lecz także prawdziwych muzycznych poszukiwań.

„Musimy pamiętać. Nie po to, by nienawidzić Rosjan czy Niemców, lecz by poprzez historię uczyć się lepiej decydować o przyszłości” – mówi autor, specjalista od koncept albumów, o swoim najnowszym projekcie muzyczno-filmowym, zatytułowanym „39/89 Zrozumieć Polskę”. Jeden z najbardziej twórczych i uznanych artystów młodego pokolenia postanowił przybliżyć w formie słuchowiska najnowszą historię Polski spiętą w klamry dwóch dat – rozpoczęcia II wojny światowej i upadku komunizmu. Co ciekawe, najnowszy projekt jest swoistym prologiem do jego ostatniej płyty Planet LUC, rozwodzącej się na temat powszechnego u nas "SOVIET MENTALU".

Na płycie, która w sklepach ukazała się 17 września, w 70. rocznicę napaści ZSRR na Polskę, znalazła się muzyka ilustrująca piekielne półwiecze 1939–89. Charakterystyczne dla autora, nietypowe brzmienia łączące nowy jazz, elektronikę, muzykę kameralną i filmową są tłem dla autentycznych głosów najważniejszych postaci tego okresu – od Stefana Starzyńskiego poprzez czołowych partyjnych dygnitarzy, po Jana Pawła II i Lecha Wałęsę. Wszystko to zaserwowane w nowoczesnej estetyce okraszanej skreczami Dawida Szczęsnego. L.U.C odstawił mikrofon i skupił się na głosach historii. Poświęcił wiele godzin w archiwach Polskiego Radia kompletowaniu wypowiedzi i ich studyjnej obróbce. „Nadszedł czas, by pochwalić się naszą historią w duchu możliwości XXI wieku. Przełomowe dla Europy, pokojowe zwycięstwo 89 r. powinno być obok wódki i oscypka naszą dumą narodową i towarem eksportowym na świat” – mówi autor, który również na płycie patetyczne i ważne chwile kontrastuje z humorystycznymi akcentami PRL-owskiej rzeczywistości.

Projekt ten to nie okolicznościowa laurka, lecz nowoczesna lekcja historii dla wszystkich. To także świadectwo pamięci i wdzięczności dla własnego narodu za wywalczoną wolność. 1. września 2009, dokładnie w 70-tą rocznicę wybuchu II Wojny Światowej, w rozgłoszeniach radiowych, na stronie WWW.ZROZUMIECPOLSKA.PL oraz na WWW.MYSPACE.COM/LUKSFERA zaprezentowane zostały 3 utwory zapowiadające najnowszy projekt L.U.C'a – „39/89 Zrozumieć Polskę”. Premierowy odsłuch albumu odbył się zaś 17 września na Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni. Miejsce nie jest przypadkowe, ponieważ album ten to początek przygody kompozytora z muzyką filmową. 39/89 Zrozumieć Polskę to ścieżka dźwiękowa do pełnometrażowego filmu, jaki ma powstać w światowej sławy studiu Platige Image. Obraz poprzez połączenie archiwalnych zdjęć dokumentalnych z nowoczesną animacją i efektami specjalnymi ma pomóc światu zrozumieć dzisiejszą Polskę.

Partnerem strategicznym projektu jest Europejskie Centrum Solidarności. Patronem honorowym zaś Instytut Pamięci Narodowej i Polskie Radio.

Z Łukaszem Rostkowskim, znanym jako L.U.C. rozmawia Artur Tylmanowski:

Czy przed nagraniem płyty zaproponowałeś komuś "projekt na rocznicę", bo na takie pomysły zawsze jest sporo pieniędzy?

- To nie jest projekt na zamówienie. To absolutnie prywatna koncepcja wydana z okazji rocznicy 17 września. Mieliśmy dostać wsparcie m.in. od ministra kultury na film, a nie na płytę. Niestety polskie przygotowanie do rocznic było bardziej chaotyczne niż budowa urugwajskiego internetu. Ostatecznie nikt mnie poważnie nie potraktował. Powiedzieli - kryzys. A ja, kiedy upadł projekt filmu, byłem nakręcony tematem jak mohery nową komórką od Rydzyka. Powiedziałem sobie: zrobię soundtrack do filmu za własną kasę. Zacząłem pisać muzykę i nagrywać instrumentalistów. Tak jak przy "Planet L.U.C" [poprzednia płyta artysty], najważniejszym celem było zrealizowanie pomysłu - na przekór realiom. Ostatecznie projekt wsparł Instytut Pamięci Narodowej i Europejskie Centrum Solidarności, a studio EMI wydało płytę. To dobry początek do zrealizowania filmu.

IPN to instytucja, która kojarzy się, nie tylko ludziom młodym, bardzo politycznie Nie obawiasz się krytyki?

- "Polityka - ja tego nie dotykam, od niej śmierdzą ręce i etyka zanika". Trzymam się tego motta sprzed pięciu lat. Robię swoje. Złożyliśmy wnioski o pomoc do wielu podmiotów związanych z historią. Pomógł nam tylko IPN, a potem ECS. Zachowali się w porządku. Tak jak wszędzie, tak i tam są różni ludzie. Spotkałem profesjonalistów z zajawką na historię. To dzięki nim mam szokujące nagrania z radiostacji milicyjnych. (,,,,)

Czym jest dokładnie "soviet mental", z którym walczysz na "39/89 Zrozumieć Polskę"?

- To rodzima ksenofobia, wrogość, agresja, spoglądanie na drugiego człowieka bez szacunku. Także fuszerka - słynne robotnicze "Panie, to się nie da" etc. To wynik donosicielstwa, mordów i izolacji w puszcze, w której ktoś próbował widelcem zmieniać prawa natury i człowieka. Wydano miliony rubli, abyśmy przestali się rzucać i pokornie oddawali węgiel i miedź. Ale nie udało im się nas uciszyć. Choć jesteśmy trochę jak trabant po kolizji z czołgiem. Mogę się mylić, ale myślę, że to wszystko następstwo 1 i 17 września 1939 r.

FILM

Projekt jest pierwszym etapem realizacji pełnometrażowego filmu muzycznego, który będzie połączeniem kronik i archiwalnych materiałów dokumentalnych z efektami specjalnymi i animacją. Wyjątkowo, proces twórczy został odwrócony i nie przebiega od scenariusza do muzyki, lecz od muzyki do scenariusza. Film powstanie w studio postprodukcyjnym Platige Image, a za realizację odpowiedzialni będą L.U.C oraz Marcin Kobylecki.

Obiektywny, sensacyjno-dramatyczny scenariusz napisała historia. Będzie to opowieść o jednym z najbardziej znaczących zwycięstw w dziejach współczesnej Europy, zamykającym erę okrucieństwa i niesprawiedliwości. Jak zapowiadają autorzy - nie chodzi tu tylko o martyrologię i wstrząsające fakty, ale przede wszystkim o ukazanie w nowoczesny sposób heroizmu i solidarności Polaków, którzy poddani wyniszczeniu poprzez zbiorowy mord inteligencji, skłócaniu, podżeganiu i fałszowaniu historii - PRZETRVALI I ZWYCIĘŻYLI. Co równie ważne, dokonali tego w 1989 r. nie „ogniem i mieczem”, ale na drodze dialogu. W opowieści tej, w ślad za płytą

L.U.C`a, drastyczne sceny złamane zostaną humorystycznym absurdem i głupotą – żywymi do dziś akcentami PRL-owskiej rzeczywistości.

Nowoczesna, bazująca na dokonaniach kultury popularnej, forma jest dla artysty sposobem na zainteresowanie filmem zarówno polskiego, jak i zagranicznego odbiorcy. Młodemu pokoleniu ukaże trudną historię naszego kraju w sposób przystępny, atrakcyjny i pozbawiony niebezpiecznych uproszczeń. Starszym pozwoli spojrzeć na wydarzenia, w których uczestniczyli, z innego punktu widzenia.

Partnerem Strategicznym projektu jest Europejskie Centrum Solidarności, zaś instytucją wspierającą Instytut Pamięci Narodowej.

PREMIERA

Oficjalna premiera albumu 17 września, w rocznicę wkroczenia wojsk radzieckich do Polski. Od tego dnia będzie on dostępny w całym kraju w sklepach muzycznych. 16 września, na 34. Festiwalu Filmów Fabularnych w Multikinie w Gdyni, o godz. 22:00, odbył się pierwszy ODSŁUCH projektu.

TRASA KONCERTOWA

29 września odbędzie się premierowy koncert na żywo w warszawskiej Fabryce Trzciny. Wydarzenie to rozpocznie trasę koncertową po całej Polsce. Na chwilę obecną na mapie trasy znalazły się takie miasta jak: Poznań, Kraków, Wrocław, Kielce, Gorzów Wielkopolski, Rzeszów. Koncert finałowy będzie miał miejsce 11 listopada na festiwalu All About Freedom w Gdańsku.

Festiwal All About Freedom

To cykliczne, interdyscyplinarne wydarzenie kulturalno-artystyczne prowokuje do debaty na temat różnych wymiarów i granic wolności. Festiwal ma trzy moduły: Film, Muzyka, Teatr. Towarzyszą mu debaty z udziałem mistrzów z każdej z tych dziedzin, jak również wykłady wybitnych autorytetów życia publicznego. Program zakłada całościowy, szeroki dialog o wolności we współczesnym świecie. Projekt planowany jest jako wydarzenie o charakterze ogólnopolskim, a w przyszłości międzynarodowym, które na stałe wpisze się w kalendarium najważniejszych festiwali. Służy temu historycznie uwarunkowane powiązanie Gdańska z walką i troską o wolność, którą ECS promuje jako wartość nadrzędną dla wszystkich ludzi na świecie.

www.aaff.pl

L.U.C o projekcie

Polecam wygodnie usiąść i posłuchać niniejszej płyty w ciszy i skupieniu, na możliwie dobrych słuchawkach. Potraktujcie to jak film. Zawarty na płycie materiał daje jedynie nikły blask z płomienia piekła, jakim był okres 1939-1989 dla Polaków. Pierwszym impulsem do zrealizowania tej płyty były wypowiedzi Stefana Starzyńskiego, które kilka lat temu usłyszałem w radiu. Potem kolejne setki impulsów, współpraca z Platige Image i niezwykła rocznica zmobilizowały mnie do działania. To także mój skromny wstęp do produkcji muzyki filmowej, która mnie fascynuje. Bardzo wielu tekstów, które powinny się tu znaleźć nie udało mi się zdobyć ze względu na barierę materialno-prawną.

Mimo wszystko to największa i najważniejsza rzecz, jaką dane było mi tworzyć. Kiedy pierwszy raz przesłuchałem w Archiwum Polskiego Radia wszystkie nagrania, zostałem zmiażdżony ich autentycznością i magią. Teksty te poruszyły mnie tak bardzo, że czuję jakbym naprawdę przez chwilę podróżował w czasie. Wiedziałem, że projekt ten będzie przygodą – nie sądziłem jednak, że aż tak poruszającą. Membrany mikrofonów zarejestrowały świat sprzed ponad pół wieku. Zarejestrowały drganie krtani Polaków, płaczących, przerażonych i nieustraszonych.

Ryzykujących życiem. Niestety również tych, których fatalna siła ZSRR ściągnęła na ciemną stronę mocy. Zarejestrowały fakty tak niewiarygodne, że przez pół roku nie mogłem znaleźć tytułu dla tego albumu. Ostatecznie myślę, że nie ma słów, które by godnie opisały ten czas. Dziś dźwięki te stają się częścią mojej muzyki. Cofając się do tych czasów czuję ciężar cierpień rodaków. Czasem myślę, że nie jestem godny, by wykorzystać te głosy. Przekonało mnie do tego jednak zdanie jednego ze świadków wspominających II Wojnę Światową - „umarli głosu nie mają”, co nie zwalnia żywych od obowiązku pamiętania. Dziś, projektem tym także walczę - o pamięć i zrozumienie. Musimy pamiętać. Nie po to, by nienawidzić Rosjan czy Niemców, lecz by poprzez historię uczyć się lepiej decydować o przyszłości, a także by docenić ten piękny bajzel, w którym przyszło nam żyć. Tworzymy ten projekt po to, by pomóc ludziom na całym świecie zrozumieć i docenić Polskę. W czasach, kiedy największymi bohaterami stają się zidiociałe postaci z kresówek i tandetne amerykańskie kino akcji, nasza fascynująca legenda 39/89 przestaje istnieć w świadomości młodych ludzi. Nadszedł czas, by z dumą pochwalić się tą historią, w duchu atrakcyjnych możliwości XXI wieku. To ma być atrakcyjne w wyglądzie, jak amerykańskie ekranizacje najlepszych komiksów, przy czym zmiażdży je jak traktor ślimaki po deszczu swoją historią. Historią, która wydarzyła się naprawdę. To ma być nasza duma i towar eksportowy na świat - zadośćuczynienie za 200 km półtorapasmowych autostrad i blokowiska, które niszczą psychikę japońskich turystom, wymiotując na obiektywy ich aparatów. Trzymajcie kciuki za projekt. Walka trwa.

Specjalne podziękowania dla Instytutu Pamięci Narodowej i Europejskiego Centrum Solidarności za wsparcie dla mojej sztuki. Dziękuję również, za zaufanie i za to, że daliście mi wiarę w sens próby łączenia rozrywki z misją.

L.U.C Łukasz Rostkowski

L.U.C

(Łukasz Rostkowski) ur. W 1981 r. Producent muzyczny, kompozytor, autor tekstów, wokalista i reżyser wideoklipów. Swoją twórczość rozpoczął nagle w 2002r. bez jakiegokolwiek wykształcenia muzycznego.

W roku 2003 założył alternatywny projekt KANAŁ AUDYTYWNY, który za nowatorską mieszankę gatunków nominowany został do wielu polskich nagród kulturalnych, m.in. głównej nagrody Polskiej Akademii Muzycznej - Fryderyka w 2005r. czy Ślizgerów, Brylantów Dolnośląskich. Z wykształcenia magister prawa, porzucił aplikację adwokacką, by oddać się swojej największej pasji - muzyce, tekstom i filmowi. To także autor kilkunastu wideoklipów. Artysta w wyjątkowy sposób łączy muzykę z obrazem i słowem dlatego już od pierwszego nakręconego teledysku przez kilka lat pod rząd otrzymywał nominację lub główną nagrodę - YACHA - na festiwalu polskich wideoklipów w Gdyni.

Od 2006 roku L.U.C wydał 3 solowe albumy - Haelucenogenoklektyzm, Homoxymoronaturę oraz PLANET LUC -album multimedialny, którym artysta przekroczył surowe bariery gatunków i połączył różne dziedziny sztuki w jedno dzieło. W grudniu 2008 roku L.U.C za ten właśnie przełomowy album został nominowany do Paszportów Polityki, kilkakrotnie do Fryderyków i wielu innych nagród.

W latach 2006-2008 zrealizował z Telewizją Polską 4 koncerty m.in. nominowane do Gwarancji Kultury.

Pisząc muzykę autorską, a także do filmów i spektakli współpracował m.in. z Janem i Marią Peszek, Leszkiem Możdżerem, Urszulą Dudziak, Andrzejem Smolikiem, Jackiem Borusińskim, Fokusem i Rahimem (ex Paktofonika), Igozem Pudło (Skalpel) i wieloma innymi wybitnymi

artystami. Jednocześnie jest on wyznawcą filozofii „podaj dalej” i wspierany przez autorytety promuje debutantów takich jak KIRK, NEMY, czy PMX.

www.eluce.pl

PLATIGE IMAGE: jest czołowym i wielokrotnie nagradzanym, studiem postprodukcyjnym w Polsce. Specjalizuje się w tworzeniu grafiki komputerowej, animacji 3D, realizacjach cyfrowych efektów specjalnych oraz kompozycji obrazu na potrzeby produkcji reklamowych i fabularnych. Na swoim koncie ma realizację reklam telewizyjnych, czołówek programów i teledyski. Studio jest zaangażowane w produkcję filmów animowanych.

Studio Platige Image zrealizowało nominowany do Oscara film „Katedra” Tomka Bagińskiego oraz „Sztukę spadania”, zdobywcę nagrody Brytyjskiej Akademii Filmowej i Telewizyjnej (BAFTA) a także najnowszy film reżysera pt. „Kinematograf”.

Firma Platige Image zrealizowała materiały filmowe na potrzeby gry „Wiedźmin”, której producentem jest firma CD Projekt RED.

Studio poszerza swoją działalność tworząc projekty specjalne. Do ostatnich należą wizualizacja koncertu Krzysztofa Pendereckiego „Siedem Bram Jerozolimy”, wieńczącego jubileusz 75-lecia światowej sławy kompozytora jak również wizualizacja baletu „Tristan” w reżyserii Krzysztofa Pastora.

Marcin Kobylecki/Platige Image o projekcie

Nie chcemy robić kolejnego historycznego wykładu. To będzie raczej muzyczny dokument zrobiony w estetyce teledysku.

W filmie spotka się kilka różnych technik realizacyjnych – dokument, animacja komputerowa, efekty specjalne i nowoczesna teledyskowa narracja. Animacja połączy i ubarwi materiały archiwalne oraz poprowadzi widza przez całą historię. Tak jak muzyka L.U.C’a jest dopełnieniem archiwalnych nagrań tak animacja będzie wizualnym komentarzem do dokumentalnych materiałów.

Film ma wywoływać skrajne emocje – od poruszenia i łez po śmiech. Chcemy stworzyć opowieść, którą można z powodzeniem pokazać zarówno w Polsce jak i na świecie, gdyż opowiada o uniwersalnej potrzebie wolności. Daje nadzieję na wygraną wbrew wszelkim politycznym kalkulacjom.

EUROPEJSKIE CENTRUM SOLIDARNOŚCI

Europejskie Centrum Solidarności (ECS) w Gdańsku - jest instytucją kultury łączącą funkcje naukowe, kulturalne i edukacyjne z nowoczesną placówką muzealną oraz archiwum, dokumentującym działania ruchów demokratycznych i wolnościowych w najnowszej historii Polski i Europy. Dyrektorem Europejskiego Centrum Solidarności jest Maciej Zięba OP. Głównym zadaniem Europejskiego Centrum Solidarności jest zachowanie pamięci o moralnym przesłaniu Solidarności - największego wolnościowego ruchu w historii XX wiekowej Europy - i twórcze przekazanie jej dziedzictwa potomnym, ze szczególnym naciskiem na ukazanie jego aktualności i uniwersalizmu.

Pierwszy z tych celów ECS realizować będzie poprzez nowoczesne interaktywne muzeum pokazujące, jak wydarzenia, które zapoczątkował strajk w Stoczni Gdańskiej, uruchomiły efekt domina - demontaż systemu komunistycznego w całej Europie Środkowej i Wschodniej. Także poprzez wystawy stałe i czasowe, nawiązujące do przesłania Solidarności. Służyć mu mają również multimedialne archiwum i biblioteka gromadzące i zabezpieczające dziedzictwo Solidarności. Część muzealną Europejskie Centrum Solidarności chce otworzyć w 2012 r. Drugi cel, skierowany w przyszłość, to przekazanie dziedzictwa Solidarności kolejnym

pokoleniom. Europejskie Centrum Solidarności już dziś organizuje warsztaty dla młodych ludzi z całej Europy i seminaria dla młodzieży polskiej. Stanowią one cykl edukacyjny nawiązujący do wartości Solidarności. ECS przygotowuje ofertę szkoleniową dla nauczycieli i liderów samorządowych. Jako instytucja kultury, Europejskie Centrum Solidarności kreuje wydarzenia kulturalne i inspirowa twórczość artystyczną, organizuje koncerty i festiwale: Festiwal Solidarności i All About Freedom Festival.

Europejskie Centrum Solidarności zaczęło formalną działalność 7 stycznia 2008 roku w tymczasowej siedzibie przy ul. Doki 1 gdzie dawniej mieściła się Dyrekcja Stoczni Gdańskiej. W miejscu tym, firma będzie funkcjonowała do czasu przeniesienia się do nowego budynku ECS, który w 2012 roku ma zostać oddany do użytku na terenie Młodego Miasta (dawny teren Stoczni Gdańskiej). www.ecs.gda.pl

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

